

En ung kvinde bliver interviewet.

iStockphoto.com/-ilkeryukse/

2.3.1 Interview

Interviews er samtaler – men de er styrede, og den ene deltager interviewer den anden eller de andre. Der er forskel på at snakke sammen og så at lave et interview. Et godt interview har et klart fokus, og derfor skal et interview planlægges. Planlægningen laves med en interviewguide.

Interviewguiden er reelt en operationalisering af de teoretiske spørgsmål og antagelser, der ligger til grund for undersøgelsen. Når man forbereder et interview, skal man altså omformulerer sine teoretiske spørgsmål til konkrete spørgsmål i interviewguiden: Man omformulerer de teoretiske spørgsmål til praktiske spørgsmål, som kan indgå i en samtale.

Formålet med en interviewguide er at opstille en oversigt over de relevante spørgsmål. Det skal være klart, hvilke emner, som vi ønsker interviewpersonens syn og erfaringer på. Rækkefølgen er også vigtig.

Vi skal ikke stille følsomme eller vanskelige spørgsmål tidligt i interviewet. Det handler om at få den, vi skal interviewe til at føle sig tryk og godt tilpas. Ofte er det en god idé at bløde op på den rækkefølge, vi har planlagt, hvis interviewpersonen af sig selv springer til et emne længere nede på listen.

Hvis vi skal undersøge, hvilke medier unge mellem 16-18 år bruger, kan vi fx bruge en interviewguide som herunder.

	Eksempler
Faktuelle spørgsmål for at skabe tillid og få samtalen i gang	<ul style="list-style-type: none"> • Fortæl kort om dig selv, hvor bor du, og hvor gammel er du? • ?
Personens egne overvejelser om medieforbruget	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan vil du selv beskrive dit medieforbrug? • Hvordan vil du beskrive folk, der ikke eller næsten ikke bruger medier i deres dagligdag? • Bruger du flere medier end andre, du kender? • ?
Baggrunden for personens valg af medier	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan bestemmer du dig til, hvilke medier du vil bruge? • Hvilke medier bruger du mest? • Bruger du mest medier, når du er alene eller sammen med andre? • Hvordan påvirker dine venner dit medieforbrug? • Bruger dine venner de samme medier? • ?
Motivationen for medieforbruget	<ul style="list-style-type: none"> • Hvilke overvejelser har du gjort dig om, hvad du udtrykker med dit medieforbrug? • Hvilke medier kan du bedst lide at bruge? • Hvad betyder prisen på medier for, om du bruger dem eller ej? • Køber du ind via medier? • Hvilke medier regner du med at bruge i den nærmeste fremtid? • Hvilke medier tror du, at du og dine venner bruger om et år fra nu? • ?

Tabel 2.6
Interviewguide.

I interviewet gælder det om at komme om bag det umiddelbare svar og finde de forklaringer, der kan give en dybere forståelse for unges medieforbrug. For at finde de forklaringer, som personen ofte ikke selv er klar over, kan vi spørge om, hvad hun tror, at andre tænker, eller hvad hun forventer. På den måde får vi et billede af hendes (måske ubevidste) tanker om sig selv og andre.

Interviews kan også laves i fokusgrupper. Her laves interviewet i en gruppe, hvor emnerne diskuteres. I kan samle en lille gruppe og bede dem præsentere sig og komme med en fælles mening om forskellige spørgsmål. Fokusgrupper bruges mange steder i politik og erhvervsliv. Vi bruger fokusgrupper, fordi vi gennem diskussioner i gruppen og kan finde informationer, som ikke kan findes ved at tale med en enkelt ad gangen.

Ved at overvære diskussionen i fokusgruppen kan vi finde ud af, hvorfor forskellige personer fx stemmer som de gør, og vi kan høre på deres egne forklaringer og argumenter og derved få en dybere indsigt i den logik, der ligger bag eksempelvis et politisk ståsted.

Fejlkilder

I interviewundersøgelser kan der opstå fejl, selvom svarpersonen er lige overfor dig, og du kan rette eventuelle misforståelser i samtaleløb. Her er en oversigt over de mulige fejlkilder i et interview og et råd til, hvordan du kan håndtere dem.

Fejlkilder	Håndtering
Den, der bliver interviewet, virker usikker	Forklar kort og klart, hvad interviewet går ud på, og hvor lang tid det vil tage. Du skal sørge for at virke professionel. Vis under alle omstændigheder respekt over for den, der bliver interviewet.
I misforstår hinanden	Du kan spørge igen på en lidt anden måde for at sikre dig, at I har forstået hinanden rigtigt.
Den interviewede forstår ikke spørgsmålene	Du finder straks på en nemmere måde at spørge på.
Den interviewede giver meget korte svar	Du spørger uddybende. Beder om flere informationer eller konkrete erfaringer.
Den interviewede nægter at svare	Du spørger til årsagen og tilbyder at afbryde interviewet og evt. komme tilbage en anden gang. Alle skal deltage frivilligt!
Den interviewede svarer, hvad hun føler, hun bør svare frem for, hvad hun gør	Det er en risiko, du har som interviewer. Hvis du har mistanke til, at den interviewede ikke svarer helt sandfærdigt, kan du vende tilbage til samme emne senere i interviewet og spørge lidt anderledes.
Intervieweren og interviewssituationen påvirker den interviewede på andre måder	Dette kaldes generelt "intervieweffekten". Det sted eller den situation I befinder jer i under interviewet skal helst være så neutral for interviewpersonen som muligt. Dog kan man også lave gruppeinterviews, hvor netop samtalen skal 'provokere' til ærlighed og mere udførlige svar og begrundelser.

Tabel 2.7
Håndtering af fejlkilder.

Alle interviews skal optages, eller der skal tages noter undervejs. Det kan være en god idé, hvis I er flere, der interviewer og noterer, så kan I sammenligne notater bagefter. Hvis interviewet optages, skal I huske at fortælle det og spørge personen, om det er ok.

! Ups!

- Man holder en meget fast og styret struktur, så svarpersonen ikke får mulighed for at uddybe sine svar. Interviewet kan på den måde blive til, at man udspørger i stedet for, man har en samtale.
- Intervieweren påvirker svarpersonen.
- Man har ikke overvejet, hvordan interviewet skal efterbehandles.
- Svarpersonen påvirker intervieweren.
- Man har ikke beregnet tid nok til at foretage så mange interviews, som der er behov for.

Vigtige begreber til Interview

Fokusgruppe

En gruppe der bliver interviewet samlet om et givent emne.

Interview

En styret samtale.

Interviewereffekten

Når intervieweren og interviewsituationen påvirker den interviewede.

Interviewguide

En oversigt over spørgsmål til et interview.